

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД „ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
курсів підвищення кваліфікації викладачів
художніх шкіл

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
УНІВЕРСИТЕТУ
Голова вченої ради _____ В.С. Курило
(протокол № 3 від 30.10.2020 р.)

Освітня професійна програма
вводиться в дію з 1 січня 2021 р.
Ректор _____ С.В. Савченко
(наказ № 156-ОД від 30.10.2020 р.)

**Освітню програму курсів підвищення кваліфікації
викладачів художніх шкіл
затверджено на засіданні кафедри образотворчого та
декоративно-прикладного мистецтва
Протокол № 11 від 30.10.2020 р.**

Завідувач кафедри Дігтяр Н.М.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (навчально-методичною комісією) кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва у складі:

1. **Дігтяр Наталія Миколаївна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва (e-mail: natadigtar@gmail.com).
2. **Ароян Артур Саргісович**, кандидат архітектури, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва (e-mail: arbolite@ukr.net).
3. **Коршунов Дмитро Олександрович**, старший викладач кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва (e-mail: dmitry-71@live.ru)

Характеристика освітньої програми:

<i>Кількість кредитів ECTS</i>	5.0 кредитів ECTS (150 годин)
<i>Кожен модуль складається</i>	1 кредит ECTS (30 годин)
<i>Загальна кількість модулів</i>	5
<i>Форма навчання</i>	Заочно-дистанційна

Мета програми:

підготовка професійних кадрів вищої кваліфікації, здібних забезпечити національне, духовне та культурне відродження України; удосконалення професійно-педагогічних здібностей для вчителів художніх шкіл, їх гармонійний та всебічний розвиток як фахівців, розвиток їхньої професійної самостійності, творчого мислення та естетичного смаку, формування сучасного погляду на стан художньої педагогіки, його суспільне призначення та важливу просвітницьку роль.

Завдання:

- поглиблення та вдосконалення філософсько-методологічних знань щодо ролі інформації та ІКТ в освіті, науці, суспільстві, визначення закономірностей й проблем розвитку та становлення інформаційного суспільства; ознайомлення з позитивними і негативними аспектами використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті;
- удосконалення загальної педагогічної підготовки як основи професійної компетентності педагогічних працівників, фахових знань і вмінь, необхідних для реалізації сучасного змісту загальної освіти;
- удосконалення психологічної підготовки, яка передбачає оволодіння мінімумом знань та вмінь загальної, вікової та педагогічної психології;
- вдосконалення предметних знань і вмінь з сучасних проблем галузі;
- методична підготовка, яка передбачає оволодіння сучасними методами викладання предметів, ефективними традиційними й інноваційними педагогічними технологіями;
- ознайомлення з освітньою політикою держави щодо впровадження ІКТ та розуміння її основних положень, вимог;
- розвиток умінь використання новітніх освітніх та інформаційно-комунікативних технологій;
- удосконалення знань і вмінь щодо оцінювання навчальної діяльності учнів художніх шкіл, розробки критеріїв та інструментів оцінювання, запровадження формувального оцінювання;
- вдосконалення навичок рефлексії та самоосвітньої діяльності засобами сучасних ІКТ; формування потреб у постійній самоосвітній діяльності;
- підвищення загальнокультурного рівня.

Програмні результати навчання

Знання:

- сучасних тенденцій розвитку освіти, мистецької освіти зокрема;
- методики викладання різних видів образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, щодо створення освітньо-розвивального середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню особистості;
- інноваційних методик та технологій у роботі у відповідних художніх матеріалах;

- формотворчих мистецьких засобів як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

Уміння:

- застосовувати на практиці інновації в методиці викладання образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва;
- розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва, усвідомлювати власну національну ідентичність як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших;
- орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства;
- планувати професійну діяльність у сфері образотворчого і декоративного мистецтва відповідно до потреб і запитів освітнього простору;
- працювати в умовах інклюзивної освіти.

Комунікація:

- володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування в процесі організації колективної та індивідуальної діяльності;
- здатність до організації колективної діяльності, толерантно сприймаючи соціальні, етнічні, конфесійні і культурні відмінності, до реалізації комплексних освітніх проектів з врахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.
- уміння надавати професійні знання учням.

Автономія і відповідальність:

- знання принципів управління персоналом та ресурсами, основних підходів до прийняття рішень;
- здатність вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетентності;
- здатність створювати рівноправне і справедливе виробниче середовище, що сприяє об'єднанню всіх учасників процесу.

Модулі освітньої програми

№ з/п	Назва модуля, теми	Загальна кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Модуль 1. Сучасні мистецькі процеси в Україні (1 кредит ECTS 30 годин)					
1	Сучасне образотворче і декоративно-прикладне мистецтво	12	2	2	8
2	Філософські та естетичні засади сучасної художньої освіти	10	2	2	6
3	Структура мистецької педагогіки, образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.	8	-	-	8
Загальна кількість годин модуля 1		30	4	4	22
Модуль 2. Сучасна художня освіта в умовах змін (1 кредит ECTS 30 годин)					
1	Професійні вимоги до педагога образотворчого мистецтва.	10	-	-	8
2	Культурологічний контекст сучасної професійної художньої освіти	12	2	2	8
3	Художня освіта в умовах карантину	8	2	2	6

Загальна кількість годин модуля 2		30	4	4	22
Модуль 3. Актуальні питання методики викладання образотворчого мистецтва (1 кредит ECTS 30 годин)					
1	Специфіка художньої освіти у вимірах особистісного підходу до навчання	10	-	-	6
2	Особливості викладання образотворчих дисциплін	10	2	2	8
3	Сучасні методики викладання образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва в художній школі	10	2	2	8
Загальна кількість годин модуля 3		30	4	4	22
Модуль 4. Інформаційно-цифрові технології в художній освіті(1 кредит ECTS 30 годин)					
1	Медіаграмотність вчителя художньої школи	10	2	2	8
2	Безпека в мережах Інтернету	10	2	2	6
3	Хмарні технології в освіті	10	-	-	8
Загальна кількість годин модуля 4		30	4	4	22
Модуль 5. Викладання образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва в умовах інклюзивної освіти(1 кредит ECTS 30 годин)					
1	Реалізація інклюзивного навчання в закладах художньої освіти	8	2	2	6
2	Психологічні особливості дітей з особливими потребами	10	2	2	8
3	Арт-терапія, як дієва допомога в духовно-практичному освоєнні дійсності	12	-	-	6
Загальна кількість годин модуля 5		30	4	4	22
Загальна кількість годин освітньої програми		150	20	20	110

Форма атестації

Атестація проводиться у формі складання (написання) курсової роботи або проєкту, по завершенню курсів видається документа встановленого зразка (сертифікат) про підвищення кваліфікації.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА

ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТВОРЧИХ РОБІТ З ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Модуль 1. Сучасні мистецькі процеси в Україні

1. Сучасне українське образотворче мистецтво: світовий контекст.
2. Постмодернізм сучасного мистецтва.
3. Актуальні питання розвитку образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва в Україні.
4. Структура художньої освіти в Україні.
5. Традиції українського образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.
6. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

Модуль 2. Художня освіта в умовах змін

1. Реалізація компетентнісного підходу до навчання та виховання учнів.
2. Сучасні підходи до проблеми розвитку творчих здібностей учнів.
3. Розвиток творчих здібностей учнів засобами мистецтва.
4. Роль наочних посібників для досягнення навчальної мети при вивченні нового матеріалу з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.
5. Навчання різновидам декоративно-прикладного мистецтва в умовах художньої школи.
6. Вивчення видів образотворчого мистецтва на заняттях в художній школі.
7. Проблеми розвитку дистанційної художньої освіти.
8. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

Модуль 3. Методика викладання образотворчого мистецтва

1. Сучасні методики викладання образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.
2. Проблемне навчання на заняттях в художній школі.
3. Інтерактивне спілкування вчителя та учня на заняттях в художній школі.
4. Сучасна парадигма освіти та інноваційні завдання вчителя художньої школи.
5. Виховання національної самосвідомості учнів художньої школи.
6. Формування інтересу учнів до образотворчого мистецтва шляхом використання ігор в позашкільній роботі.
7. Використання індивідуальних, групових та колективних форм роботи з учнями при диференційованому навчанні.
8. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

Модуль 4. Інформаційно-цифрові технології в умовах художньої школи

1. Використання нових інформаційних технологій в умовах художньої школи.
2. Інтерактивні засоби навчання на заняттях в художній школі.
3. Формування інформаційно-комунікаційної компетентності на заняттях з учнями художніх шкіл.
4. Сучасні освітні портали та їх використання і роботі вчителя художньої школи.
5. Електронні освітні ресурси та їх використання на заняттях в художній школі.
6. Медіаграмотність сучасного вчителя художньої школи.
7. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

Модуль 5. Викладання образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва в умовах інклюзивної освіти.

1. Психологія та сутність творчості.
2. Інклюзія в мистецькій освіті: виклики, перспективи, практики.
3. Види, методики, практики арт-терапії.
4. Особливості розвитку творчих здібностей дітей з особливими потребами.
5. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

Рекомендована література

1. Андреев В. И. Педагогика творческого саморазвития : Инновационный курс [учебное пособие для вузов] / В. И. Андреев. – Казань : Изд-во КГУ, 1996. – 567 с.
2. Белькевич Д. Арт-Каток или Цифрами по творческому самолюбию. Арсен Савадов [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://artukraine.com.ua/a/art-katok-ili-ciframi-po-tvorcheskomusamolyubiyu-arsen-savadov/>.
3. Бойко Л.М. Виховання дитячої уяви у художніх образах / Л.М.Бойко. – К., ІЗМН, – 1997. – 108 с.
4. Вербицький В.В., Литовченко О.В., Ковбасенко Л.І. та ін.; за ред. О.В. Литовченко. Оптимізація виховного потенціалу позашкільного навчального закладу: колективна монографія – К. : Педагогічна думка, 2012. – 192 с
5. Дарінській В.М. Вплив особистісних оцінок і емоційного стану дитини на розкриття його творчого потенціалу та розвиток здібностей. // Сімейна психологія й сімейна терапія. - 2007. - № 1.
6. Джола Д. М. Теорія і методика естетичного виховання школярів : [навчально-метод. посібник] / Д. М. Джола, А. Б. Щербо. – К. : ІЗМН, 1998. – 390 с.
7. Доронова Т.Н. Розвиток дітей в образотворчій діяльності. // Дитина в дитячому саду. - 2005. - №1.
8. Демшина А. Ю. Визуальные искусства в ситуации глобализации культуры: институциональный аспект/ А.Ю. Демшина [Электронный ресурс]. – Режим доступа :http://fictionbook.ru/author/a_yu_demshina/vizualnyie_iskusstva.
9. Джонсон Г. Секреты цифровой печати : пер. с англ. /Джонсон Г. – М. : Изд. дом "Вильяис", 2005. – 416 с.
10. Эскотт Р. Интерактивное искусство: на пороге постбиологической культуры [Электронный ресурс]/Эскотт Р. – Режим доступа: <http://biomediale.ncca-kaliningrad.ru/?blang=ru&author=ascott>. <https://futurenow.com.ua/hmarni-tehnologiyi-v-osviti>-Хмарні технології в освіті [Электронный ресурс]. – Режим доступа: pryklady-ta-perevagy/
11. Ерохин С. В. Эстетика цифрового компьютерного изобразительного искусства : автореф. дис. – М., 2010 [Электронный ресурс] /Ерохин С. В. – Режим доступа: <http://www.dissercat.com/content/estetika-tsifrovogokompyuternogo-izobrazitelnogo-iskusstva>.
12. Жук О., Любиш-Кірдей І. Лот на біс / О. Жук, І. Любиш-Кірдей // Україна молода. – 21.05.09.
13. Исупов Л. Веб-дизайн: необычное искусство [Электронный ресурс] /Исупов Л. – Режим доступа: http://www.solus.ru/articles_104.html.
14. Калиновська К. Артилерія цін / К. Калиновська // Український тиждень [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://tyzhden.ua/Publication/4336>.
15. Качур М.І. Виховуємо високе почуття гармонії з навколишнім світом /М.І.Качур //Мистецтво і освіта. – 2004. – №2. – С.40-44.

16. Котляр В.П. Основи образотворчого мистецтва. Методика художнього виховання дітей. – К.:Кондор, 2006. – 198 с.
17. Кирсанов Д. Веб-дизайн; пер. с англ. / Кирсанов Д. – СПб. : Символ-Плюс, 2004. – 376 с.
18. Кириченко М.А. Основи образотворчої грамоти. – К.: Вища школа, 2003. – 168 с.
19. Книга вчителя дисциплін художньо-естетичного циклу: Довідково-методичне видання /Упоряд. М.С.Демчишин; О.В.Гайдамака. – Харків, 2006. – 768 с.
20. Крутоус В. П. Путь к прекрасному: (Об эстетическом идеале) / В. П. Крутоус. – М. : Просвещение, 1989. – 192 с.
21. Культура, опыт, воображение развивающейся личности в художественном образовании. Сборник научных трудов и материалов научно-практической конференции. Серия : «Художественная культура и образование». Выпуск II. – М., 2008. – 298 с.
22. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навчальний посібник. – Харків, 2002. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва. Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін /Г.М.Падалка. – К.: Освіта України, 2008. – 274 с.
23. Міленін В.М. Інноваційна модель виховного простору сучасного позашкільного навчального закладу : Посібник / В.М Міленін. – К., 2013. – 160 с.
24. Мамченкова О. 25 сміливих. Найкращі українські художники продемонстрували свої роботи на престижному виставковому майданчику Лондона [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.korrespondent.net/showbiz/3202746-korrespondent-25-smilyvykhnaikraschi-ukrainski-khudozhnyky-prodemonstruvaly-svoi-roboty-naprestyzhnomu-vystavkovomu-maidanchyku-londona>.
25. Нетребчук Л. Використання «хмарних технологій» у викладанні дисциплін: переваги та недоліки. Smart-освіта: ресурси та перспективи: матеріали Міжнар.наук.-метод. конф.(Київ, 16-17 жовтня 2014 р.): тези доповідей. –К.: Київ.нац.торг.-екон.ун-т,2014.- С.83-85.
26. Неменский Б. Н. Мудрость красоты / Б. М. Неменский. – М., 1987. – 255 с.
27. Нильсен Я. Веб-дизайн; пер. с англ. /Нильсен Я. – СПб. : Символ-Плюс, 2003. – 512 с.
28. Образотворче мистецтво // Програми середньої загальноосвітньої школи 1–4 класи. – К.: Радянська школа, 1986. – С. 139–186.
29. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва : теорія і методика викладання мистецьких дисциплін : [навч. посіб.] / Г. М. Падалка. – К. : Освіта України, 2008. – 272 с.
30. Пічкур М. О. Педагогічне керування формуванням художнього сприйняття школярів / М. О. Пічкур // Мистецтво та освіта, 2003. – № 4. – С. 14–19.
31. Петрушин В. И. Психология и педагогика художественного творчества: Учебное пособие для вузов / В. И. Петрушин. – М. : Академический проспект, Гаудеамус, 2008. – 490 с. Бакушинский А.В. Художня творчість і виховання. - М., 1999.

32. Пустовіт Г. П. Деякі аспекти методології позашкільної освіти / Г. П. Пустовіт // Шлях освіти. – 2000. – № 2. – С. 11–15.
33. Райнальд Шумахер: «Сьогодні особий шик – залучити українського художника». 7.04.2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://artukraine.com.ua>.
34. Ростовцев Н. Н. Очерки по истории методов преподавания рисунка / Н. Н. Ростовцев. – М.: Изобраз. искусство, 1983. – 288 с.
35. Рудницька О. П. Педагогіка: Загальна та мистецька / О. П. Рудницька. – К., 2002. – 270 с.
36. Рудницька О.П. та ін. Мистецька освіта в Україні: теорія і практика / Художественное образование на Украине: теория и практика. Заг. ред. О.В. Михайличенко, редактор Г.Ю. Ніколаї. – Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2010. – 255 с.
37. Сидоренко В. Венеціанське Бієнале і проблеми сучасного мистецтва в Україні / Сидоренко В. // Сучасне мистецтво. – К. – 2004. – Вип. 1.
38. Соловьев А. Искусство Украины 90-х (Рефлексии). Украинское искусство и «общая схема» // Художественный журнал. – 1999. – № 28–29. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.guelman.ru/xz/362/xx28/x28015.htm>.
39. Соловьев А., Ложкина А. История украинского современного искусства: 1990-й – середина 1992 гг. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.artinua.com>.
40. Сом-Сердюкова О. Венеціанське бієнале та український контекст / Сом-Сердюкова О. // Сучасне мистецтво. – К., 2005. – Вип. 2.
41. Статті про виджеинг. Видео Арт. Искусство наступившего будущего [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://www.malbred.com/stati-pro-vidzheing/video-art.-iskusstvo-nastupivshego-buduschego.html>.
42. Сущенко Т. И. Педагогический процесс во внешкольных учреждениях: учебно-методическое пособие / Т. И. Сущенко. – К.: Рад. школа, 1986. – 118 с.
43. Успенский А. Живопись в контексте постмодернизма. Южнорусская волна из коллекции ГРМ (дар Марата Гельмана) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://maratguelman.livejournal.com/944880.html>.
44. Указ Президента України «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні» №926/2010 від 30.09.10
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/926/2010?test=kqnMfw.ACKOiB8TQZiRCIOj2HI4Ocs80msh8Ie6>.
45. Хміль Н.А.Зарубіжний і вітчизняний досвід інтеграції хмарних технологій у педагогічний процес вищого навчального закладу. Інформаційні технології і засоби навчання.2015.Том 50.№6.С.128-138.
46. Шевнюк О. Л. Формування художньо-естетичного досвіду майбутніх вчителів: Дис. ... канд. пед. наук / О. Л. Шевнюк. – К., 1995. – 202 с.
47. Цифровий живопис – комп'ютерна мишка замість пензля?
<http://artarea.com.ua/tsifroviiy-zhivopiskompyuterna-mishka-zamist-penzlya>.

48. Цвірова Т. Виховна робота в позашкільних закладах України: історія і сьогодення / Т. Цвірова // Рідна школа. – 2003. – № 2. – С. 20-22.